

ЦЕНТР РАЗУМКОВА

RAZUMKOV CENTRE

РІЧНИЙ | **ANNUAL** **ЗВІТ-2014** | **REPORT-2014**

Київ - 2015 | Kyiv - 2015

З М І С Т

Вступне слово	3
Центр Разумкова, його місія.....	4
Вплив на політику: взаємодія з органами влади	6
Публічна діяльність Центру Разумкова.....	8
Програми і напрями досліджень, реалізовані проекти.....	8
• Економічні програми.....	8
• Енергетичні програми	8
• Програми зовнішньої політики та міжнародної безпеки	9
• Політико-правові програми	10
• Соціальні програми	12
• Соціологічна служба	13
Заходи, організовані і проведені Центром Разумкова.....	14
Публікації	20
Оцінка роботи Центру Разумкова громадянами та органами влади.....	24
Міжнародна діяльність у 2014р.	25
Інституційний розвиток Центру Разумкова: початок нового етапу	28
Фінансування та видатки Центру Разумкова у 2014р.....	30
Команда Центру Разумкова	31
Контакти.....	31
English version (версія англійською)	33

ВСТУПНЕ СЛОВО

2014 рік був як ніколи раніше насиченим драматизмом і динамікою подій. Україна пережила розстріл на Майдані, анексію Криму, початок російської збройної агресії. Державний механізм довелося практично повністю відновлювати й оживляти.

Центр Разумкова активно долучився до масштабної роботи з проєктування України майбутнього – демократичної, правової, європейської, успішної.

2014 рік був особливим з погляду інтенсивності співпраці Центру Разумкова з органами влади. Експерти Центру брали активну участь у підготовці двох проєктів коаліційних угод для парламентських коаліцій, двох проєктів Програм дій Урядів (для двох складів Кабінету Міністрів), надавали консультації окремим міністерствам і відомствам, у т.ч. – з питань захисту країни та зміцнення її обороноздатності.

Якщо на початку року Центр Разумкова міг цілком офіційно бути визнаним “агентом іноземного впливу”, а його перспективи могли стати дуже непевними, то за підсумками року, за результатами авторитетного світового рейтингу “2014 GLOBAL GO TO THINK TANK”, він увійшов до першої сотні найкращих аналітичних центрів світу і до першої п’ятірки кращих аналітичних центрів Центральної та Східної Європи. Таким чином, Центр Разумкова підтвердив свою репутацію, залишаючись єдиною українською аналітичною інституцією, що належить до числа провідних *Think Tanks* світу.

Попри складні політичні умови, необхідність оперативного реагування на загрози і виклики для держави, використання аналітичного потенціалу Центру для інтелектуальної підтримки демократичних сил та нової, проєвропейської влади, планова діяльність Центру Разумкова не переривалася. У 2014р. Центр здійснив низку серйозних дослідницьких проєктів, результати яких були презентовані в Україні та за її межами, вів активну міжнародну діяльність, досліджував тенденції громадської думки, посилювався інституційно.

Таким був наш внесок у процес повернення України на шлях демократичного, європейського розвитку, програмування реформ, захист державності та зміцнення українського громадянського суспільства, у створення необхідних умов для того, щоб наша країна стала успішною у світі.

Анатолій РАЧОК,
генеральний директор Центру Разумкова

ЦЕНТР РАЗУМКОВА, ЙОГО МІСІЯ

Центр Разумкова (Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова) – це недержавна аналітична структура, заснована в 1994р. Олександром Васильовичем Разумковим. О.В.Разумков відзначався високою порядністю, системністю і стратегічністю мислення, ініціативою і кипучою енергією. Олександр Васильович помер 29 жовтня 1999р. у молодому віці, не встигши реалізувати багато перспективних ідей. Команда О.В.Разумкова продовжує справу свого лідера.

Рішенням зборів засновників від 24 жовтня 2000р. Центру присвоєно ім'я Олександра Разумкова.

Центр Разумкова є одним із небагатьох українських багато-профільних аналітичних центрів, який виконує комплексні дослідження, що охоплюють усі головні напрями державної політики. Наші експерти

використовують найновіші дані з українських і зарубіжних джерел. Усі аналітичні матеріали містять практичні пропозиції та рекомендації для органів державної влади чи місцевого самоврядування.

Свою діяльність ми будемо на принципах реалізму і прагматизму, політичної незаангажованості, активного впливу на державну політику.

Свою місію ми бачимо в тому, щоб сприяти досягненню та захисту національних інтересів України, підвищенню її авторитету на міжнародній арені, розвитку суспільства і держави як сучасної європейської нації на принципах демократії, соціально орієнтованої конкурентоспроможної економіки.

Цілі, які ми ставимо перед собою:

- розробка моделей соціально-економічного розвитку України та механізмів їх реалізації;
- сприяння конструктивній взаємодії гілок влади;
- розбудова ефективної, економічно необтяжливої Воєнної організації держави;
- підвищення ефективності взаємодії держави та суспільства, обґрунтованості державних рішень, результативності власної участі у процесі їх прийняття;
- налагодження плідної співпраці з міжнародними аналітичними центрами, проведення спільних досліджень з актуальних проблем.

Дослідження проводяться у таких головних сферах: внутрішня і правова політика держави, зовнішня політика, державне управління, національна безпека, національна оборона та військове будівництво, соціально-економічний розвиток, міжнародні відносини, міжнародна та регіональна безпека.

Центр Разумкова має власну соціологічну службу, дослідження якої отримали високий ступінь довіри вітчизняних і зарубіжних замовників.

Голова ради Центру Разумкова – народний депутат України Микола Мартиненко.

ВПЛИВ НА ПОЛІТИКУ: ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ ВЛАДИ

Аналітичні матеріали Центру Разумкова визнають і використовують у своїй діяльності політичні сили різного спрямування.

Якість проведених Центром досліджень визнається науковим та експертним середовищем.

Результати досліджень Центру Разумкова представлені на Інтернет-ресурсах Кабінету Міністрів, деяких міністерств і відомств. Окремі результати та напрацювання використовувались як аналітичні та довідкові матеріали під час проведення парламентських слухань у Верховній Раді України.

Багато матеріалів Центру внесені до переліків рекомендованої літератури для вивчення студентами університетів України, крім того мають високий індекс цитування в українських і зарубіжних ЗМІ, науковій літературі.

За усталеною традицією результати досліджень, експертні та аналітичні матеріали Центру Разумкова направляються до всіх без винятку вищих органів влади.

Центр Разумкова делегував своїх членів, експертів, наукових консультантів до вищих органів державної влади: Верховної Ради України (П.Пинзеник), Кабінету Міністрів України (П.Розенко, І.Жданов), Конституційного Суду України (М.Мельник), Адміністрації Президента України (В.Чалий). Науковий консультант Центру Разумкова В.Мусіяка брав участь у роботі Конкурсної комісії з обрання кандидатів на посаду Директора Національного антикорупційного бюро України.

Вплив на законодавчі ініціативи

На прохання органів влади Центр Разумкова здійснював експертний і аналітичний супровід багатьох проектів документів. Зокрема, експерти Центру Разумкова співпрацювали з комітетами та комісіями Верховної Ради України, брали активну участь у підготовці та проведенні парламентських і комітетських слухань.

Вплив на позицію інших органів державної влади під час прийняття ними рішень

2014р. був особливим з погляду інтенсивності співпраці Центру Разумкова з органами влади. Зокрема, експерти Центру брали активну участь у підготовці двох проектів коаліційних угод для парламентських коаліцій, двох проектів Програм дій Урядів (для двох складів Кабінету Міністрів), надавали консультації окремим міністерствам.

Упродовж 2014р. експерти Центру Разумкова сформулювали та надали органам державної влади 67 пропозицій в режимі *ad hoc* (аналітичні записки, експертні висновки, пропозиції та ін.), а також 30 пропозицій за результатами планової проектної діяльності. Понад 60% пропозицій, наданих до органів влади за результатами планових досліджень, були враховані під час прийняття рішень (у законопроектах, указах Президента, урядових документах). Центр Разумкова взяв участь у підготовці урядового плану дій “Відновлення України”.

Експерти Центру Разумкова брали участь у роботі консультаційно-дорадчих органів при Президенті України, комітетах Верховної Ради, інших органах влади (на постійній основі). Так, шість експертів Центру Разумкова належали до складу семи таких консультативно-дорадчих структур в якості членів.

У заходах, організованих Центром Разумкова (конференціях, круглих столах, фахових дискусіях, робочих зустрічах), традиційно брали участь представники різних гілок державної влади.

Своєю чергою, експерти Центру Разумкова брали участь у заходах, організованих Урядом та окремими його міністерствами, комітетами Верховної Ради (зокрема, у парламентських слуханнях).

ПУБЛІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

Упродовж 2014р. було реалізовано або ж розпочато роботу з реалізації 14 дослідницьких проектів. З них чотири – реалізовувалися у співпраці з міжнародними партнерами. Сім проектів було повністю завершено протягом 2014р. До цієї роботи були залучені експерти всіх програм Центру Разумкова.

ПРОГРАМИ І НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ, РЕАЛІЗОВАНІ ПРОЕКТИ

Економічні програми

Підготовлено економічний розділ аналітичного матеріалу “Україна 2014-2015: долаючи виклики (аналітичні оцінки)”.

Здійснено видання брошури “Україна-2014: соціально-економічна криза та пошук шляхів реформування”. У брошурі вміщено статті з актуальних проблем вітчизняної економіки. Відзначаються негативні тенденції, зумовлені насамперед зволіканням її реструктуризації і створення базових умов для її сталого розвитку. Експерти Центру Разумкова пропонують поряд з розв’язанням нагальних завдань із стабілізації економіки надати увагу також перспективам економічного розвитку і вже сьогодні готувати країну до кардинальних соціально-економічних реформ та імплементації Угоди про асоціацію з ЄС у повному обсязі.

Започатковано роботу з реалізації дослідницьких проектів “Конкурентоспроможність економіки України в умовах зміни геополітичного вектора” та “Виклики для економіки України на шляху до економічного відновлення і забезпечення стійкого розвитку”. Реалізація відповідних етапів цих проектів триває.

Енергетичні програми

Упродовж року був реалізований **проект “Перспективи газового сектору України з погляду інвестицій”**. У рамках проекту підготовлена і презентована аналітична доповідь Центру Разумкова “Розвиток газового сектору України в контексті євроінтеграції”.

Аналітична доповідь видана в серії “Бібліотека Центру Разумкова”.

Підготовлено відповідний розділ аналітичного матеріалу “Україна 2014-2015: долаючи виклики (аналітичні оцінки)”.

Проводилася робота з реалізації **проекту “Нова енергетична стратегія України до 2020 року: безпека, енергоефективність, конкуренція”**. Зокрема, здійснювалася підготовка матеріалу до публічного обговорення. Наступні фази проекту заплановані у 2015р.

Упродовж 2014р. експерти Центру регулярно надавали консультації Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки щодо енергетичної політики та законодавчого забезпечення роботи ПЕК України.

Готувались інформаційні матеріали, рекомендації та доповіді до слухань Комітету Верховної Ради України.

Здійснювалася підготовка щотижневого інформаційно-аналітичного бюлетеня з актуальних питань нафтогазового сектору, атомної промисловості, електроенергетики та міжнародних проблем розвитку ПЕК.

Готувалися аналітичні матеріали щодо ринку нафтопродуктів України до бюлетеня (щомісяця).

Програми зовнішньої політики та міжнародної безпеки

Проекти “Аналіз та оцінка діяльності владних структур на європейському напрямі після Вільнюського саміту” та “Нові підходи у відносинах України з РФ після Вільнюського саміту” були об’єднані та реалізовані із зміною назви: “Європейський вибір України – шанс для єднання та реформ”.

У рамках проекту здійснене дослідження громадської думки, підготовлено та оприлюднено видання Центру Разумкова – “Украина: время выбора” (за підтримки Міжнародного фонду “Відродження”). Видання розраховане на масового читача і надруковане великим накладом (25 тис. екз. російською мовою і 6 000 – українською). В ньому розглядаються проблеми, переваги та перспективи європейської або євразійської моделей інтеграції України, окреслюється специфіка діяльності ЄС і Митного союзу, надаються відповіді на актуальні питання, наводяться думки та оцінки громадян. 27 березня 2014р. відбулася відповідна фахова дискусія

Публікація україномовного Щорічника СІПРІ 2013

Мета проекту: ознайомлення українських дослідників, фахівців, представників мас-медіа з дослідженням “Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека”, яке на щорічній основі здійснює Стокгольмський міжнародний інститут дослідження миру (СІПРІ).

Публікація україномовного Щорічника СІПРІ здійснюється Центром Разумкова на постійній основі як спільний проект з СІПРІ за фінансового сприяння Уряду Швейцарської Конфедерації.

У рамках реалізації проекту 5 березня 2014р. відбулася презентація україномовного видання Щорічника СІПРІ 2013.

Проект “Україна у глобальній і регіональних системах безпеки”

Проект був реалізований у вигляді підготовки і проведення експертної зустрічі “Партнерство Україна-НАТО: стан та перспективи” 20 листопада 2014р., організованої спільно з Офісом зв'язку НАТО в Україні. В дискусії взяли участь представники органів державної влади, громадських організацій, співробітники Штаб-квартири НАТО та представництв Альянсу в Україні.

Проект “Реформа правоохоронної системи України”

Проект розрахований на 2014-2015рр. і перебуває у стадії реалізації. В липні 2014р. відбулася фахова дискусія за участі представників правоохоронних органів, українських і міжнародних експертів.

Політико-правові програми

У рамках започаткованого в 2013р. постійно діючого власного проекту Центру Разумкова з видання серії щорічних аналітичних оцінок і прогнозів розвитку суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в Україні, її зовнішньополітичного та безпекового становища видано аналітичну доповідь “Україна-2014: нові перспективи і нові загрози”. Через певні політичні обставини публікацію доповіді здійснено дещо пізніше, ніж це планувалося (квітень 2014р.).

Упродовж року в рамках проекту також здійснювався підбір матеріалів і їх редагування до наступної аналітичної доповіді “Україна 2014-2015: долаючи виклики (аналітичні оцінки)”.

Метою проекту є ознайомлення експертів, політиків, органів державної влади і місцевого самоврядування з оцінкою експертами Центру Разумкова основних тенденцій розвитку суспільства та держави за минулий рік і прогнозів стосовно майбутніх ключових тенденцій розвитку в короткостроковій перспективі.

Проект “Децентралізація в Україні”

Проект був повністю реалізований в 2014р. (за підтримки Посольства Швейцарської Конфедерації).

У рамках проекту проведено загальнонаціональне соціологічне опитування, підготовлене дослідження “Перспективи децентралізації в Україні: можливості та ризики”, зроблено експертний аналіз необхідних для здійснення децентралізації змін до Конституції.

Матеріали проекту презентовані 24 квітня 2014р. на міжнародній конференції в Києві за участі керівників органів влади та органів місцевого самоврядування України, представників Ради Європи, ОБСЄ, експертів зі Швейцарії, України, представників дипломатичного корпусу. За результатами конференції Центром підготовлено і направлено рекомендації для органів державної влади.

Проект “Політична культура громадян України”

Цей проект планувався як довготривалий і був розрахований на 2014-2015рр.

З огляду на зміни в політичній ситуації проект зазнав переформатування. Робочу назву проекту змінено на “Сучасний стан і перспективи розвитку партійної системи України”. Проект перебуває у стадії реалізації, зокрема, проведено тематичне дослідження громадської думки.

Проект “Конституційна реформа в Україні: перспективи і ризики”

Проект розрахований на 2014-2015рр. Протягом 2014р. сформовано заявку на отримання додаткового фінансування, проведено тематичне дослідження громадської думки.

Через призначення позачергових президентських виборів на травень 2014р. втратила актуальність така тема дослідження як “Президентські вибори 2015р.: зовнішні впливи”. Відповідний проект було скасовано.

Соціальні програми

Розроблено і повністю реалізовано масштабний **проект “Середній клас в Україні: стан і проблеми формування”**.

Під час реалізації проекту проведені комплексні соціологічні дослідження, підготовлено публікації “Український середній клас очима його представників”, “Середній клас в Україні: критерії ідентифікації”, спеціальний випуск журналу “Національна безпека і оборона” (№1-2, 2014), в якому вміщені результати аналітичного та соціологічного досліджень Центру Разумкова та Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України, проведено фахову дискусію на тему “Середній клас в Україні: соціологічний портрет” (20 листопада 2014р.) і Круглий стіл на тему: “Середній клас в Україні: життєві цінності, готовність до асоціації (об’єднання) і просування демократичних стандартів” (16 грудня 2014р.).

Здійснено підготовчий етап проекту “Індекс соціально-політичної напруженості в Україні”. Зокрема, вивчено та опрацьовано наявний досвід і існуючу методологію проведення подібних досліджень за кордоном, визначено основні підходи для розробки експериментальної моделі визначення індексу соціально-політичної напруженості в сучасних українських умовах.

Проект “Стан і тенденції релігійності і релігійної толерантності українського суспільства – моніторинг рівня та характеру релігійності українського суспільства і стану державно-церковних відносин в Україні”.

Центр Разумкова з 1996р. здійснює його на постійній основі. Результати кожного етапу проекту презентуються на засіданнях постійно діючого Круглого столу “Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин” (започаткованого також у 1996р.). Постійними учасниками Круглого столу є керівники і представники найчисельніших християнських церков і релігійних організацій України, координатором – Центр Разумкова. На кожне засідання запрошуються представники органів державної влади, громадськості, експертного співтовариства, ЗМІ.

В якості складової частини цього проекту в 2014р. здійснювалися дослідження “Моніторинг стану та характеру релігійності українського суспільства”. В рамках проекту здійснено дослідження громадської думки, підготовлено публікацію “Україна-2014: суспільно-політичний конфлікт і Церква”, проведено чергове засідання постійно

діючого Круглого столу “Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин” (15 травня 2014р., спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні і за підтримки Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій).

Соціологічна служба

Упродовж 2014р. соціологічна служба Центру Разумкова самостійно та разом з партнерами (зокрема, Фондом “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва”) провела кілька досліджень громадської думки, а також експертних опитувань.

Зокрема, проводилися регулярні дослідження громадської думки до кожного з дослідницьких проєктів, що здійснювалися програмами Центру Разумкова. Разом із партнерами соціологічна служба Центру здійснювала екзит-поли на виборчих дільницях на позачергових президентських (25 травня) і парламентських (26 жовтня) виборах. Проводилися також експертні опитування та опитування у форматі фокус-груп.

Уважно вивчалася та аналізувалася думка суспільства стосовно довіри до державних і недержавних інституцій, політичних сил та окремих політиків. Ці матеріали допомагали кращому розумінню розвитку ситуації в Україні з боку як вітчизняних, так і закордонних спостерігачів, аналітиків, журналістів.

Загалом проведено 26 опитувань та 2 екзит-поли.

З метою подальшого розвитку спроможностей соціологічної служби на її базі створено *Call*-центр, розроблено тестовий варіант методології проведення загальноукраїнських телефонних опитувань, відбувається його апробація. *Call*-центр оснащено сучасною технікою та програмним забезпеченням, персонал навчено роботі з ними.

Проведено один семінар-тренінг для регіональної мережі. Як і раніше, результати, отримані соціологічною службою Центру Разумкова, відзначаються достовірністю і користуються довірою з боку замовників і суспільства.

Постійно здійснюється оновлення соціологічного архіву Центру, проводяться консультації з представниками зацікавлених організацій щодо створення відкритої бази соціологічних досліджень.

ЗАХОДИ, ОРГАНІЗОВАНІ І ПРОВЕДЕНІ ЦЕНТРОМ РАЗУМКОВА

Міжнародна конференція

Міжнародна конференція з децентралізації державної влади в Україні, співорганізаторами якої виступили Міністерство регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України, Посольство Швейцарії в Україні та Центр Разумкова (24 квітня 2014р., Київ).

Круглі столи:

- Чергове засідання постійно діючого Круглого столу “Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин”, на якому були представлені інформаційні матеріали “Україна-2104: суспільно-політичний конфлікт і Церква”. Засідання проведене спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні за підтримки Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій (15 травня 2014р., Київ).

- Круглий стіл “Середній клас в Україні: життєві цінності, готовність до асоціації і просування демократичних стандартів”. Проведений спільно з Представництвом Фонду Фрідріха Науманна за Свободу (Україна та Білорусь) і за фінансової підтримки Уряду Канади, наданої через Міністерство закордонних справ, торгівлі і розвитку Канади (*DFATD*) (16 грудня 2014р., Київ).

Фахові дискусії, робочі зустрічі, експертні дискусії:

- Робоча зустріч за участю вітчизняних і зарубіжних експертів з аналізу ситуації навколо російсько-українського конфлікту та пошуку шляхів врегулювання кризи (18 березня 2014р., Київ, Центр Разумкова).
- Фахова дискусія “Європейський вибір України – шанс для єднання та реформ”. У рамках дискусії презентовано видання Центру Разумкова – “Украина: время выбора”, підготовленого за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” (27 березня 2014р., Київ).

- Робоча зустріч за участі вітчизняних і зарубіжних експертів з аналізу внутрішньополітичної ситуації в Україні, російсько-українського конфлікту та можливих шляхів врегулювання кризи (10 квітня 2014р., Київ, Центр Разумкова).

- Фахова дискусія “Проблема критеріїв ідентифікації середнього класу” (19 червня 2014р., Київ, Центр Разумкова).

- Експертна дискусія “Правоохоронна система України” (12 серпня 2014р., Київ, Центр Разумкова).
- Експертна дискусія “Перспективи врегулювання російсько-українського конфлікту” (17 вересня 2014р., Київ, Центр Разумкова).

- Фахова дискусія “Середній клас в Україні: соціологічний портрет”, проведена в рамках проекту “Середній клас в Україні: соціальний склад, життєві цінності, готовність до асоціації і просування демократичних стандартів” за підтримки Фонду Фрідріха Науманна за Свободу (Україна та Білорусь) (20 листопада 2014р., Київ).

- Експертна зустріч, організована спільно з Офісом зв'язку НАТО в Україні, на тему: “Партнерство Україна-НАТО: стан та перспективи” (20 листопада 2014р., Київ, Центр Разумкова).

ПРЕЗЕНТАЦІЇ, ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ

Презентація Щорічника СІПРІ 2013: Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека (5 березня 2014р., Київ).

Прес-конференції

- Прес-конференція на тему: "Україна-2014: нові перспективи і нові загрози", під час якої було презентоване однойменне видання (29 квітня 2014р., Київ).

- 26 квітня 2014р. прес-конференція “Громадська думка киян про ситуацію в місті, оцінка Майдану та пост-майданної ситуації, електоральні вподобання”. Результати соціологічного дослідження “Оцінка ситуації в столиці та електоральні орієнтації жителів Києва” проведене з 11 по 17 квітня 2014р.

- Прес-конференція на тему: “Громадяни України про безпеку: оцінки, загрози, шляхи вирішення проблем” (7 жовтня 2014р.).

Низка прес-конференцій (частково разом з партнерами), на яких оприлюднювалися дані досліджень громадської думки, а також дані екзит-полів позачергових президентських і парламентських виборів.

Загалом упродовж 2014р. Центр Разумкова самостійно або з партнерами провів 28 публічних заходів, на яких були оприлюднені дані його досліджень (експертних опитувань, досліджень громадської думки).

У заходах, організованих Центром Разумкова, брали участь представники органів влади. Крім того, за результатами кожного круглого столу, конференції, експертної зустрічі формувався пакет пропозицій і рекомендацій для органів державної влади.

ПУБЛІКАЦІЇ

Журнал “Національна безпека і оборона”:

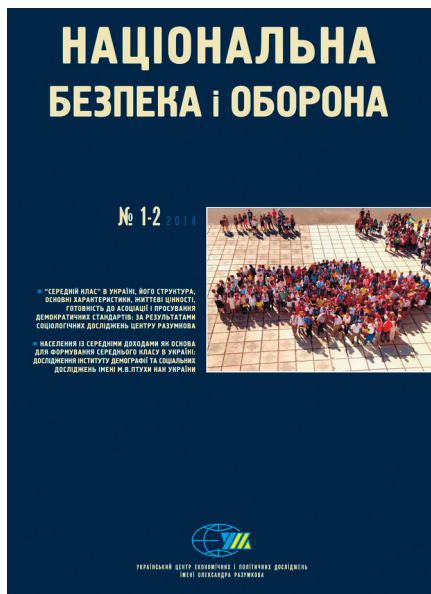
Відповідно до стратегічного плану Центру Разумкова на 2014-2016рр., формат видання змінено, відтепер журнал виходить на щоквартальній основі. Упродовж 2014р. підготовлено шість випусків журналу (три подвійні):

№1-2 (144-145)

Соціальна основа формування середнього класу в Україні: критерії визначення, структура, основні характеристики

Проект “Середній клас в Україні: життєві цінності, готовність до асоціації і просування демократичних стандартів” виконано за фінансової підтримки Уряду Канади, наданої через Міністерство закордонних справ, торгівлі і розвитку Канади (DFATD)

Видання журналу здійснене за сприяння Шведського агентства з міжнародного співробітництва та розвитку (SIDA)

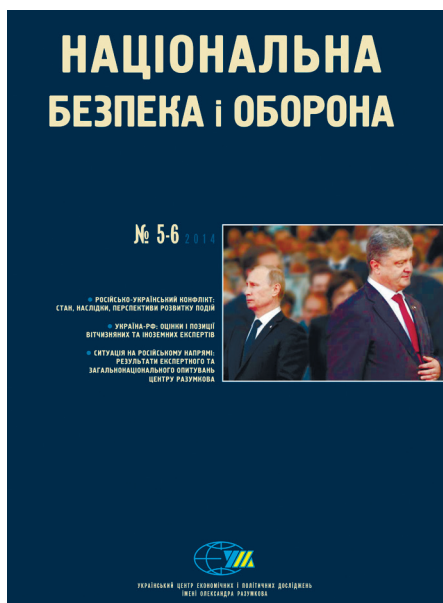
№3-4 (146-147) Середній клас в Україні: проблеми і перспективи становлення

Видання журналу здійснене за сприяння Шведського агентства з міжнародного співробітництва та розвитку (SIDA)

**№5-6 (148-149)
Російсько-український
конфлікт: стан, наслідки,
перспективи розвитку подій**

Видання журналу здійснене за
сприяння Шведського агентства
з міжнародного співробітництва
та розвитку (SIDA)

**Брошура “Украина:
время выбора”**

Видання
здійснене
за підтримки
Міжнародного фонду
“Відродження”

**“Щорічник СІПРІ 2013:
Озброєння, роззброєння та
міжнародна безпека”**

Українське видання Щорічника
СІПРІ підготовлене спільно
Стокгольмським міжнародним
інститутом дослідження миру та
Центром Разумкова. Видання
здійснене за сприяння Уряду
Швейцарської Конфедерації

Серія “Бібліотека Центру Разумкова”

“Україна-2014: соціально-економічна криза та пошук шляхів реформування”

“Україна-2014: нові перспективи і нові загрози”

“Україна-2014: суспільно-політичний конфлікт і Церква” (спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні)

“Середній клас в Україні: критерії ідентифікації” (спільно з Представництвом Фонду Фрідріха Науманна за Свободу (Україна та Білорусь))

“Український середній клас очима його представників” (спільно з Представництвом Фонду Фрідріха Науманна за Свободу (Україна та Білорусь))

“Розвиток газового сектору України в контексті євроінтеграції”

З метою покращення інформування громадськості, цільових груп в Україні і за кордоном про діяльність Центру Разумкова, їх ознайомлення з коментарями експертів Центру Разумкова з актуальних питань у різних сферах у червні 2014р. **започатковано видання Інформаційного бюлетеня** українською та англійською мовами, до кінця року вийшло 10 випусків.

Бюлетень розсилається на 1 026 адрес (українською та англійською мовами).

Статті, інтерв'ю, коментарі експертів Центру Разумкова

Упродовж 2014р. було опубліковано 19 статей експертів Центру Разумкова в зарубіжних фахових виданнях, 99 статей – у національних. За даними моніторингової системи *Infostream*, за 2014р. лише в національних ЗМІ було близько 19 тис. посилань на коментарі та інтерв'ю експертів Центру.

Інтернет-сайт Центру відвідало 273 375 осіб.

Оцінка роботи Центру Разумкова громадянами та органами влади

За даними експертного опитування, проведеного Фондом “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва”, діяльність Центру Разумкова вважали корисною і затребуваною 54% опитаних експертів.

Експертне опитування проведене Фондом “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва” з 16 листопада по 3 грудня 2014р. Загалом опитано 65 експертів: представників влади – центральних органів виконавчої та законодавчої влади, місцевого самоврядування щодо їх готовності до співпраці з аналітичними центрами, а також виявити чинники, що заважають використанню результатів цієї діяльності.

Опитування ініційоване Міжнародним фондом “Відродження” та проходило в межах “Ініціативи з розвитку аналітичних центрів”, яка реалізується МФ “Відродження” у партнерстві з Фондом розвитку аналітичних центрів (ТТФ) за фінансової підтримки Шведського агентства з міжнародного співробітництва та розвитку (SIDA).

Діяльність яких аналітичних центрів Ви вважаєте найбільш корисною і затребуваною?*	
% опитаних експертів	
Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова	54
Фонд “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва”	31
Центр політико-правових реформ	28
Український незалежний центр політичних досліджень	26
Міжнародний центр перспективних досліджень	20
Інститут економічних досліджень та політичних консультацій	15**

* Експертам пропонувалося назвати не більше семи аналітичних центрів.

** Решту аналітичних центрів відзначили менше 10% опитаних експертів.

Міжнародна діяльність у 2014р.

У міжнародній співпраці здійснено чотири проекти Центру Разумкова, експерти Центру взяли участь у 30 міжнародних заходах (конференції, презентації результатів проектів).

Також експерти Центру здійснили чотири відрядження до зарубіжних *Think Tanks*.

У 2014р. експерти Центру Разумкова брали участь у таких подіях:

Ризька конференція (В.Клименко, Д.Шерр, Рига, 12-13 вересня).

Конференція ОБСЄ (*OSCE FOCUS 2014*) “Україна та європейська безпека: майбутні перспективи” (О.Мельник, Женева, 10-11 жовтня).

Міжнародний семінар “Медіа в політичному контексті – засіб контролю чи інструмент пропаганди?”, організований Стокгольмським міжнародним інститутом дослідження миру (СІПІ), доповідь на тему “Роль пропаганди в українському конфлікті” (О.Мельник, Рига, 24 листопада).

Круглий стіл “Нова Україна очима українських експертів: дорожня карта трансформації” (В.Юрчишин, виступ і презентація, Брюссель, 5-6 березня).

Міжнародна конференція *CEPS Ideas Lab 2014*, організована *CEPS*, участь у роботі секції: “Сусідство має значення для ЄС” (В.Юрчишин, Брюссель, 3-4 квітня).

Круглий стіл “Нинішня ситуація в Україні” в Китайській академії народної дипломатії,

Презентація в Шанхайському інституті міжнародних досліджень (А.Биченко, В.Юрчишин, Пекін, Шанхай, 5-8 травня).

Міжнародна конференція “10 на 10. Європейський Союз. Самоврядування. Громадяни” (В.Замятін, виступ, презентація проектів Центру Разумкова, Познань, 29-30 квітня). Відбулася також зустріч В.Замятіна зі студентами і викладачами Східного Інституту Познанського університету.

Конгрес “Польща. Великий проект” (виступ, В.Замятін, Варшава, 6-8 червня).

Глобальний форум (В.Омельченко, Вроцлав, 4-8 червня).

Організаторами Форуму є Атлантична Рада США, секретаріат Форуму та місто Вроцлав. Головними темами Форуму були проблеми глобальної безпеки, економічного розвитку та міжнародної енергетики.

У центрі уваги учасників перебував конфлікт між Україною та Росією. Під час дискусії з енергетичних питань В.Омельченко наголосив на необхідності дотримання положення Третього пакета в питанні реверсних поставок в Україну через територію Словаччини, відзначив переваги української газотранспортної системи порівняно з проектом “Південний потік”, який розглядався Росією як важливий елемент тиску на Україну та потужний важіль впливу для недопущення консолідованої енергетичної політики ЄС.

Участь у візиті до Берліна та Бранденбурга делегації економічних інституцій України “Розвиток малого та середнього бізнесу як двигун економічної конкуренції” (К.Маркевич, Берлін, Бранденбург, 23-28 листопада 2014р.).

II Європейський саміт аналітичних центрів (*II European Think Tanks Summit*), організований Програмою аналітичних центрів та громадянського суспільства Університету Пенсільванії (*TTCSPP*) та Барселонським центром досліджень міжнародних відносин (*CIDOB*) (Барселона, 12-10 березня 2014р.).

У саміті взяли участь представники близько 60 провідних неурядових аналітичних центрів, переважно з країн ЄС, а також окремі аналітичні центри з країн Східної Європи та інших регіонів світу. Від Центру Разумкова, єдиного учасника з України, у заході взяв участь заступник генерального директора – директор політико-правових програм Ю.Якименко.

Відповідно до програми Саміту, представник Центру Разумкова виступив в якості доповідача у сесіях конференції: “Перспективи нинішньої економічної, політичної та безпекової кризи в Україні” та “Ключові проблеми для аналітичних центрів на шляху розвитку”.

Під час роботи саміту були встановлені робочі контакти з колегами з Бельгії, Болгарії, Естонії, Великої Британії, Італії, Іспанії, Німеччини, Франції, Росії. Обговорені можливості співпраці в різних формах – від взаємної участі в заходах, обміном досвіду кращих практик, спільних публікацій, стажування експертів – до реалізації спільних проєктів.

Глобальний Саміт аналітичних центрів, організаторами якого виступили Програма аналітичних центрів та громадянського суспільства Університету Пенсільванії (*TTCS*P) та женеvський *Graduate Institute*, за підтримки Офісу ООН в Женеві, Уряду Швейцарії та інших партнерів (4-7 грудня 2014р., Женева).

У саміті взяли участь представники близько 60 провідних неурядових аналітичних центрів з усіх континентів, на чолі з лідерами світового рейтингу – *Brookings Institution* та *Chatham House*. Україна на саміті була представлена Центром Разумкова (Ю.Якименко).

Саміт проходив під гаслом “Аналітичні центри, публічна політика і врядування: національні, регіональні та глобальні перспективи”. Позиція Центру Разумкова була представлена на двох панелях: “Роль аналітичних центрів у публічній політиці та врядуванні у національному, регіональному та глобальному вимірах” та “Налагодження стратегічного партнерства *Think Tanks* з міжнародними урядовими організаціями”.

Участь у саміті дала можливість розширити географію професійних контактів Центру Разумкова, ознайомитися зі специфікою проблематики досліджень *Think Tanks* з різних континентів, сучасними тенденціями і викликами для їх діяльності й розвитку.

Упродовж року відбулася ціла низка ознайомчих візитів дипломатичних делегацій закордонних країн до Центру Разумкова. Зокрема, гостями Центру були послы США, Європейського Союзу, Польщі, Бразилії, Італії, Грузії та інших країн. Експерти Центру Разумкова проводили численні консультативні зустрічі з представниками дипломатичного корпусу, міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ), міжнародних місій, спостерігачів на виборах, зарубіжними експертами та дослідниками, мас-медіа.

Загалом, упродовж 2014р. в Центрі Разумкова відбулося 110 зустрічей із зарубіжними делегаціями різного рівня.

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА: ПОЧАТОК НОВОГО ЕТАПУ

За даними щорічного дослідження “2014 GLOBAL GO TO THINK TANK” (дослідження здійснюється Програмою аналітичних центрів та громадянського суспільства Університету Пенсильванія з 2006р.), Центр Разумкова увійшов до числа 150 найкращих аналітичних центрів світу (64 місце, для порівняння – 83 місце за результатами 2013р.) та 100 найкращих аналітичних центрів світу без урахування США (43 місце, 56 за результатами 2013р.)

Окрім того, Центр Разумкова посів у цьому рейтингу 5 місце серед найкращих аналітичних центрів Центральної і Східної Європи, 36 місце серед найкращих аналітичних центрів у сфері досліджень міжнародної економічної політики, 44 місце серед аналітичних центрів з найкращим управлінням.

Таким чином, Центр Разумкова підтвердив свою репутацію, залишаючись єдиною українською аналітичною інституцією, що належить до числа провідних *Think Tanks* світу, і при цьому покращив свої позиції, порівняно з 2013р.

2014р. став першим роком співпраці Центру Разумкова за програмою його інституційної підтримки Шведським агентством з міжнародного співробітництва та розвитку (SIDA).

Уже в перший рік цієї співпраці Центр Разумкова отримав більше можливостей для здійснення актуальних досліджень, оперативного фахового реагування на події.

Так, упродовж 2014р. було в основному завершено розробку нормативних документів (стандартів), що регламентують процес здійснення досліджень та якість кінцевих аналітичних продуктів, на основі досвіду провідних зарубіжних *Think Tanks*.

Проводилася підготовка до створення нових програм досліджень і до розширення поля дослідницьких програм. Зміни суспільно-політичної ситуації зумовили коригування цього процесу в напрямі посилення вже існуючих програм.

Здійснено технічне переоснащення частини робочих місць Центру (10 місць).

Оновлено програмне забезпечення соціологічної служби.

Створено робочі місця для трьох інтернів. У 2014р. Центр Разумкова прийняв на стажування трьох інтернів з України. Ця робота активно продовжується.

Проводилася підготовка для започаткування діяльності “Школи молодого аналітика”. Аналізувалися програми діяльності аналогічних структур, що діяли і діють в Україні. Ця робота активно продовжується, здійснюється пошук джерел фінансування.

Експерти Центру здійснили чотири відрядження до зарубіжних *Think Tanks* (Ю.Якименко, О.Мельник).

До бібліотеки Центру надійшло 48 нових видань. Здійснено передплату на 14 фахових видань.

Від початку 2014р. Центр діяв на основі погоджених з *SIDA* стандартів фінансової діяльності. Пройдено аудит за міжнародними стандартами.

Підготовлено план роботи Центру Разумкова та проект його бюджету на 2015р.

Відповідно до плану проведені Загальні збори Центру за 2013р., проведено 2 засідання Ради Центру Разумкова та 1 засідання Ревізійної комісії.

До складу Ради Центру Разумкова залучено двох нових представників – від бізнесу та академічних кіл.

У планах Центру Разумкова – розширення міжнародної співпраці, перехід до більш гнучких і сучасних форм спілкування з громадськістю, впровадження практики стажування своїх експертів у світових аналітичних центрах з метою кращого розуміння глобального порядку денного, більшої обізнаності із сучасними практиками та методиками досліджень.

Ми прагнемо створити надійну базу для розвитку неурядового аналітичного сектору в нашій країні, як однієї з важливих підвалин громадянського суспільства.

ФІНАНСУВАННЯ ТА ВИДАТКИ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА у 2014р.

ФІНАНСУВАННЯ		ВИДАТКИ	
Джерело фінансування	Сума (тис. грн.)	Видатки	Сума (тис. грн.)
NED	47,3	Зарплата адмінперсоналу	258,2
SIPRI	471,6	Зарплата за проектною діяльністю	2 478,7
Програма MATRA (Нідерланди)	853,9	Податки ЄСВ	1 005,5
SIDA	7 611,5	Оренда, комунальні послуги	1 693,5
Міжнародний фонд “Відродження”	156,8	Інформаційне забезпечення, зв’язок, Інтернет, автотранспорт, пошта	415,9
Гранти від інших фондів та організацій	357,5	Придбання основних засобів (меблі, оргтехніка)	663,9
Благодійні внески	553,3	Дослідження громадської думки	1 714,5
Центр інформації та документації НАТО в Україні	115,3	Експертні послуги	242,0
Міністерство зовнішніх справ міжнародної торгівлі Канади	515,0	Витратні матеріали, канцтовари	101,5
Фонд “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва”	2 348,2	Публічні заходи	88,2
Всього отримано фінансування	13 030,4	Видавнича діяльність	818,3
		Інші витрати: утримання оргтехніки, аудиторські послуги	182,3
		Всього витрат	9 662,5

ОСНОВНІ ЗАСОБИ (тис. грн.), станом на 1 січня 2015р.

Залишкова вартість	915,7
Первісна вартість	1 632,6
Знос	(716,9)

КОМАНДА ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

Центр Разумкова – це колектив професіоналів, об'єднаних спільними цінностями та амбітними цілями. Генеральний директор Центру Разумкова – Анатолій Рачок.

У Центрі Разумкова постійно працюють близько 30 осіб (зокрема, директори програм, експерти). З Центром Разумкова активно співпрацюють в якості наукових консультантів представники вченої і науково-дослідницької спільноти. За контрактами під час виконання проектів залучалося понад 100 працівників. Загальноукраїнські опитування соціологічної служби Центру Разумкова здійснюють понад 300 інтерв'юерів.

КОНТАКТИ

Центр Разумкова висловлює вдячність усім партнерам, які сприяли проведенню наших досліджень і втіленню у життя розроблених нами рекомендацій.

Наша адреса:

Український центр економічних і політичних досліджень
імені Олександра Разумкова

01015, м. Київ, вул. Лаврська, 16, 2-й поверх

Телефон: (38 044) 201-11-98

Факс: (38 044) 201-11-99

e-mail: info@razumkov.org.ua

веб-сторінка: www.razumkov.org.ua

ANNUAL REPORT-2014

C O N T E N T S

The opening address	35
The Razumkov Centre: Our mission	36
Political impact: Collaboration with government agencies...	38
Public activity.....	40
Programmes and areas of research; completed projects	40
• Economic programmes.....	40
• Energy programmes	40
• Foreign policy and international security programmes.....	41
• Political and legal programmes	42
• Social programmes.....	44
• Sociological service	45
Events organised and curated by the Razumkov Centre	46
Publications	52
Assessment of the Razumkov Centre's activity by citizens and authorities	56
International activities	57
Institutional development.....	60
Funding and expenses (2014)	62
Team	63
Contacts.....	63

THE OPENING ADDRESS

2014 will go down in history as the year of unprecedented drama and dynamic events for Ukraine. The country underwent the Maidan shootings, the annexation of Crimea, and the commencement of the Russian military aggression on its territory. The state mechanisms had to be almost completely overhauled and reanimated.

The Razumkov Centre has actively involved itself in the large-scale work of designing the Ukraine of the future: democratic, lawful, European, and prosperous.

2014 was a special year from the standpoint of the Centre's intense collaboration with government agencies. The Centre actively participated in the preparation of two drafts of coalition agreements for parliamentary coalitions, two drafts of the Government's programme (for two different Cabinets of Ministers), consulted individual offices and departments, including on the subject of protecting the country and strengthening its defence.

If at the beginning of the year the Razumkov Centre may have been officially regarded as "an agent of foreign influence" and its prospects may have looked rather uncertain, by the end of the year, according to the assessment by the prestigious 2014 GLOBAL GO TO THINK TANK INDEX REPORT, it had entered the 100 topmost think tanks in the world and the top five best think tanks in Central and Eastern Europe. Thus, the Razumkov Centre asserted its reputation as Ukraine's only analytical institution that ranks among the world's leading think tanks.

Despite the gruelling political environment, with the ongoing demand for quick response to threats and challenges to the state and vigorous exertion of the Centre's analytical capacity for intellectual support of the democratic forces and the new pro-European government, the Razumkov Centre carried on its planned activities without interruptions. In 2015, the Centre conducted a number of serious research projects, the results of which were presented in Ukraine and abroad; was active in international arena; researched public opinion trends; and built up its institutional structure.

This was our contribution to the process of steering Ukraine back towards the path of democratic, European development, programming reforms, protecting its statehood, and edifying Ukrainian civil society in creating the conditions for our country to become a successful global player.

Director General of the Razumkov Centre,
Anatoliy RACHOK

THE RAZUMKOV CENTRE: OUR MISSION

The Razumkov Centre (the Ukrainian Centre for Economic and Political Studies named after Olexander Razumkov) is a non-governmental analytical platform established in 1994 by Olexander Razumkov. O. Razumkov was noted for high integrity, exhaustive strategic approach to pondering issues, proactive stance, and tireless energy. He died on 29 October 1999 at a young age, before getting a chance to accomplish many of his promising ideas. Razumkov's team carries on the work of its leader.

By the decision of the founders' meeting of 24 October 2000, the Centre was named after Olexander Razumkov.

The Razumkov Centre is one of the few Ukrainian multidisciplinary think tanks that undertake comprehensive studies encompassing all major areas of government policy. Our experts use the latest data obtained

from Ukrainian and foreign sources. All analytical conclusions contain practical suggestions and recommendations for the state or local government.

We build **our activity** on the principles of realism and pragmatism, political impartiality, and active impact on public policy.

Our mission, as we see it, lies in helping attain and protect Ukraine's national interests, bolstering its credibility in the international arena, developing its civil society and statehood as befits a modern European nation founded on the principles of democracy and socially oriented competitive economy.

The goals we set for ourselves:

- designing models of socio-economic development of Ukraine and mechanisms of their implementation;
- facilitating constructive interaction among the government branches;
- developing an efficient and cost-effective military infrastructure within the state;
- improving the efficiency of interaction between the state and the public, substantiation of decision-making by the state, and the effectiveness of the Centre's own participation in the process of adopting those decisions;
- establishing fruitful cooperation with international think tanks, joint research on pressing issues.

Research is conducted in the following main areas: domestic and legislative policy, foreign policy, governance, national security, national defence and military development, socio-economic development, international relations, and international and regional security.

The Razumkov Centre has its own **Sociological Service**, whose research has garnered high credibility amongst domestic and foreign customers.

Chairman of the Board of the Razumkov Centre – People's Deputy of Ukraine, Mykola Martynenko.

POLITICAL IMPACT: COLLABORATION WITH GOVERNMENT AGENCIES

A wide range of political forces recognise and make use of the Razumkov Centre's analytical studies in their activities.

The quality of research conducted by the Centre has received broad recognition among scientific and expert communities.

The conclusions of the Razumkov Centre's research are presented on online portals of the Cabinet of Ministers, as well as individual offices and departments. Some research findings and other think tank products are used as analytical and reference materials during parliamentary hearings in the Verkhovna Rada of Ukraine.

A lot of the materials put out by the Centre are listed as recommended reading for university students in Ukraine; they are also frequently cited in Ukrainian and foreign media and scientific literature.

According to a long-standing tradition, research results, as well as expert and analytical documents of the Razumkov Centre are dispatched to each and every top government agency.

The Razumkov Centre has delegated its members, experts, and scientific advisors to lend their services to the higher echelons of power: the Parliament of Ukraine (P. Pynzenyk), Cabinet of Ministers of Ukraine (P. Rozenko, I. Zhdanov), Constitutional Court of Ukraine (M. Melnyk), Administration of the President of Ukraine (V. Chaliy). Scientific consultant

of the Razumkov Centre V. Musiyaka participated in the Selection Commission for electing candidates to the post of the Director of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine.

Impact on legislative initiatives

At the request of the authorities, the Razumkov Centre provided expertise and analytical support for a large number of legislative drafts. In particular, the Centre worked with committees and commissions of the Verkhovna Rada of Ukraine and took an active part in the preparation and holding of parliamentary and committee hearings.

Impact on the decision-making process of state authorities

2014 stood out significantly in terms of the intensity of the Razumkov Centre's collaboration with the government structures. In particular, the Centre's experts actively participated in the preparation of the two drafts of coalition agreements for the parliamentary coalitions and of two drafts of the Government's programme (for two differently staffed Cabinets), as well as advised individual offices.

In 2014, the Razumkov Centre formulated and submitted to the state government agencies 67 proposals in the ad hoc mode (analytical notes, expert opinions, suggestions, etc.) as well as 30 proposals based on the results of the planned project activity. More than 60 percent of the proposals submitted to the authorities based on the results of the planned studies were taken into account when making decisions (in legislative drafts, presidential decrees, and government documents). The Razumkov Centre participated in the preparation of the government action plan on "Restoring Ukraine".

The experts of the Razumkov Centre contributed to the work of the consultative and advisory bodies to the President of Ukraine, parliamentary committees, and other government bodies (on an ongoing basis). Thus, six of the Centre's experts contributed to seven advisory bodies as their members.

Representatives of various branches of the government attended events organised by the Razumkov Centre (conferences, roundtables, and workshops).

In turn, the Centre's experts participated in events organised by the Government and its individual offices and parliamentary committees (in the form of parliamentary hearings, etc.).

PUBLIC ACTIVITY

In 2014, the total of 14 research projects were conducted or commenced. Four of these projects were implemented in the joint effort with international partners. Seven projects were completed during 2014. This work involved experts from all the programmes of the Razumkov Centre.

PROGRAMMES AND AREAS OF RESEARCH; COMPLETED PROJECTS

Economic programmes

The work is completed on the Economic section of the analytical paper “Ukraine 2014-2015: overcoming challenges (assessments)”.

The Centre published a brochure titled “Ukraine-2014: Socio-economic crisis and finding ways to reform”. This issue includes articles on the major current issues of the national economy, acknowledging the negative trends, primarily stemming from delays in restructuring and creation of the basic conditions for sustainable development. Along with solving urgent tasks of economic stabilisation, the experts of the Razumkov Centre propose focusing on the prospects of impending economic development and preparing the country already today for upcoming radical social and economic reforms and the implementation of the Association Agreement with the EU in full.

Work has begun on research projects titled “The competitiveness of Ukraine’s economy under the conditions of a changing geopolitical vector” and “Challenges for Ukraine’s economy on the road to economic recovery and sustainable development”. The execution of the relevant phases of the projects is underway.

Energy programmes

The “Prospects of Ukraine’s gas sector in terms of investment” project was implemented over the course of the year. As part of the project, an analytical report was prepared and presented by the Centre, titled “Ukraine’s gas sector development in the context of European integration”.

The report was published in the Razumkov Centre Library series.

The Centre prepared the corresponding section of “Ukraine 2014-2015: Overcoming challenges (assessments)”.

The project “New energy strategy of Ukraine until 2020: Security, Energy Efficiency, Competition” was in the works in 2014. This included the preparation of material for public discussion on the subject. The next phase of the project is slated for implementation in 2015.

In 2014, the Centre’s experts regularly advised the Committee of the Verkhovna Rada of Ukraine on the issues of the Fuel and Energy Complex, Nuclear Policy, and Nuclear Safety in questions of the energy policy and legislative support for the FEC of Ukraine.

Informative materials, reports, and recommendations were prepared for hearings of the Verkhovna Rada of Ukraine.

The Centre prepared a weekly bulletin on the prominent issues of oil and gas, nuclear industry, power industry, and international issues of the FEC’s development.

It also prepared analytical supplement to the newsletter on Ukraine’s oil market (monthly).

Foreign policy and international security programme

Projects “Analysis and evaluation of the European line of activities of governing bodies after the Vilnius summit” and “New Approaches in Ukraine’s relations with Russia after the Vilnius summit” were combined and implemented under the tag of **“Ukraine’s European choice: a chance for unity and reform”**.

Under the project, the Razumkov Centre carried out a public poll and prepared and published the resulting “Ukraine: Time for choice” (supported by the International Renaissance Foundation). The publication is intended for the general public and printed in large circulation (25 000 copies in Russian and 6 000 copies in Ukrainian languages). It dwells on the problems, benefits, and prospects of European vs. Eurasian integration models for Ukraine, outlines the distinguishing specifics of the EU Customs Union, provides answers to the key questions, and gives an overview of public opinion and assessment on the issues. A corresponding specialised discussion took place on 27 March 2014.

Publication of Ukrainian edition of the SIPRI Yearbook 2013

The goal of the project is to acquaint Ukrainian researchers, experts, and media representatives with the research on Armaments, Disarmament and International Security, carried on an annual basis by the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI).

The Razumkov Centre publishes the Ukrainian edition of SIPRI Yearbook on a regular basis as a joint project with SIPRI funded by the Government of the Swiss Confederation.

As part of project, a public presentation of the Ukrainian edition of the **SIPRI Yearbook 2013** took place on 5 March 2014.

Project “Ukraine in the global and regional security systems”

The project was implemented in the form of preparation and conducting of an expert meeting on “Ukraine-NATO partnership: Status and prospects” on 20 November 2014, organised jointly with the NATO Liaison Office in Ukraine. (Taking part in the discussion were representatives of the government and NGOs, members of the NATO Headquarters and NATO missions in Ukraine).

Project “Reform of the law enforcement system of Ukraine”

The project is designed for years 2014-2015 and is currently under implementation. In July 2014, a professional discussion took place with representatives of law enforcement, as well as Ukrainian and international experts.

Political and legal programmes

Under its ongoing **self-run project on publishing the annual series of analytical assessments and projections** of socio-political and socio-economic situation in Ukraine as well as its foreign and security situation, initiated in 2013, the Centre published an **analytical report titled “Ukraine 2014: New prospects and new challenges”**. Due to certain political circumstances, the report was published somewhat later than planned (April 2014).

During the year, under the said project, the selection and editing of material took place towards the **subsequent analytical report titled “Ukraine 2014-2015: overcoming challenges (assessments)”**.

The goal of the project is to acquaint experts, politicians, state authorities, and local governments with the main trends of the development of society and the state over the previous year, as evaluated by the experts of the Razumkov Centre, along with projections of future key development trends in the short term.

Project “Decentralisation in Ukraine”

The project was fully implemented in 2014 (with support from the Embassy of Switzerland).

The project included conducting a public opinion poll, preparing a study on “Prospects for decentralisation in Ukraine: Opportunities and risks”, and carrying out an expert analysis of amendments to the Constitution required for the implementation of decentralisation.

The materials were presented on 24 April 2014 at an international conference with the participation of heads of government and local authorities of Ukraine, representatives of the Council of Europe and the OSCE, experts from Switzerland and Ukraine, and representatives of the diplomatic corps. Following the conference, the Centre prepared and submitted recommendations to state authorities.

Project “Political culture of citizens of Ukraine”

The project was designed as a long-term project for the period of 2014-2015.

Taking into account the changes in the political landscape the project underwent reformatting. The working title of the project changed to **“The current status and prospects of development of Ukraine’s party system”**. The project is presently being implemented, including a thematic poll that has been conducted.

Project “Constitutional reform in Ukraine: prospects and risks”

The Project is to be implemented in 2014-2015. In 2014, a request for additional funding was formulated and a thematic poll was conducted.

In the light of early presidential elections in May 2014, such research topic as **“Presidential Elections 2015: External influences”** lost its relevance. A respective **draft was cancelled**.

Social programmes

The large-scale project titled “Social foundation of the middle class formation in Ukraine: identification criteria, structure, key features” was developed and fully executed.

A comprehensive sociological study was carried out as part of the project; the following was prepared for publication: “Ukrainian middle class in the eyes of its representatives”, “Middle class in Ukraine: Identification criteria”, and a special issue of National Security & Defence (No.1-2, 2014), which contained results of analytical and sociological research by the Centre and the Institute for Demography and Social Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine; an expert discussion was held on the subject of “Middle class in Ukraine: A sociological portrait” (20 November 2014) and a roundtable discussion on “Middle class in Ukraine: Life values, readiness for association, and promotion of democratic standards” (16 December 2014). The project was implemented in partnership with the Institute for Demography and Social Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine.

The preparatory phase is completed on “**The index of social and political tension in Ukraine**”. Namely, the past experience and current methodology of conducting such studies abroad has been studied and duly assimilated; the main approaches for the development of the model index of socio-political tensions in modern Ukrainian conditions have been defined.

Project “The State and trends of religion and religious tolerance in the Ukrainian society: Monitoring of the level and nature of religiosity of the Ukrainian society and the state-church relations in Ukraine”.

The project has been ongoing since 1996, with the results of each phase of the project presented at meetings of the permanent Roundtable on “Religion and Government in Ukraine: Problems of relations” (likewise launched in 1996). The members of the Roundtable are comprised of leaders and representatives of the largest Christian churches and religious organisations in Ukraine, with the Razumkov Centre serving as the coordinator. Each meeting is attended by representatives of public authorities, general public, experts, and the media.

As part of this project in 2014, the Centre conducted **the research project on “Monitoring the state and nature of religiosity in Ukrainian society”**. The project involved a public opinion poll, prepared for publication “Ukraine-2014: Socio-political positions of religious figures, experts and citizens”

held a regular meeting of the permanent Roundtable on “Religion and Government in Ukraine: Problems of relations” (15 May 2014, together with the Office of the Konrad Adenauer Foundation in Ukraine and with support of the Ukrainian Council of Churches and Religious Organisations). Based on the results of the projects, the Centre submitted to the authorities 30 proposals, 60% of which were taken into account.

Sociological Service

Over the course of 2014, the Sociological Service of the Razumkov Centre conducted several public opinion polls and expert surveys both independently and with partners (including the Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation).

In particular, public opinion polls were conducted for each of the research projects undertaken by the Razumkov Centre programmes. Together with partners, the Razumkov Centre carried out exit polls at the polling stations during the early presidential (25 May) and parliamentary (26 October) elections. There were also expert surveys as well as surveying carried out in the focus groups format.

The subjects scrutinised and analysed included public opinion regarding trust towards government and non-governmental institutions, political parties, and individual politicians. These materials fostered better understanding of the situation in Ukraine among both domestic and foreign observers, analysts, and journalists.

In total 26 surveys and 2 exit polls were conducted.

In 2014, to further expand the functionality of the Sociological Service as planned, a Call Centre was set up within its framework, complete with the newly developed trial version methodology for nationwide telephone surveys; the application is currently being testing. The Call Centre is equipped with modern hardware and software; the staff has been trained in using them.

A training seminar was conducted for the regional network. The results obtained by the Razumkov Centre remain dependable and trusted by the customers and general public.

The Centre’s sociological archives are regularly updated; the Centre has been consulting representatives of interested organisations on creating an open database for the sociological research.

EVENTS ORGANISED AND CURATED BY THE RAZUMKOV CENTRE

International conference:

The international conference on decentralisation of state power in Ukraine, co-organised together with the Ministry of Regional Development, Construction, Housing and Utilities of Ukraine, the Embassy of Switzerland in Ukraine, and the Razumkov Centre (24 April 2014r, Kyiv).

Roundtables:

- The regular meeting of the permanent Roundtable on “Religion and Government in Ukraine: Problems of Relations”, which presented informational materials under “Ukraine-2104: Socio-political conflict and the Church”, held in conjunction with the Konrad Adenauer Foundation in Ukraine with support from the Ukrainian Council of Churches and Religious Organisations (15 May 2014, Kyiv).

- The roundtable on “Middle class in Ukraine: Life values, readiness for association, and promotion of democratic standards”, conducted with financial support by the Government of Canada provided through the Department of Foreign Affairs, Trade and Development Canada (DFATD) (16 December 2014r, Kyiv).

Professional discussions and expert meetings:

- The working meeting with the participation of national and foreign experts on the analysis of the situation around the Ukraine-Russia conflict and finding ways to solve the crisis (18 March 2014, Kyiv, the Razumkov Centre).
- The expert discussion on “Ukraine’s European choice: A chance for unity and reform”. In the course of the discussion, the Razumkov Centre presented its publication titled “Ukraine: Time for choice”, prepared with support from the International Renaissance Foundation (27 March 2014, Kyiv).

- The working meeting with the participation of national and foreign experts on the analysis of the situation around the Ukraine-Russia conflict and finding ways to solve the crisis (10 April 2014, Kyiv, the Razumkov Centre).

- The expert discussion on “The problem of the criteria for identifying the middle class” (19 June 2014, Kyiv, the Razumkov Centre).

- The expert discussion on “Law enforcement in Ukraine” (12 August 2014, Kyiv, the Razumkov Centre).
- The expert discussion on “Prospects of settlement of the Russian-Ukrainian conflict” (17 September 2014, Kyiv, the Razumkov Centre).

- The expert discussion on “Middle class in Ukraine: A sociological portrait”, held as part of the project on “Middle class in Ukraine: Social composition, values, readiness for association and promotion of democratic standards” with support by the Friedrich Naumann Foundation for Liberty (20 November 2014, Kyiv).

- The expert meeting organised jointly with the NATO Liaison Office in Ukraine, on “NATO-Ukraine partnership: Current state and prospects” (20 November 2014, Kyiv, the Razumkov Centre).

PRESENTATIONS AND PRESS CONFERENCES

The presentation of the SIPRI Yearbook 2013: Armaments, Disarmament and International Security (5 March 2014, Kyiv).

Press conferences:

- The press conference on the subject of “Ukraine-2014: New perspectives and new threats”, which included the presentation of the eponymous publication (29 April 2014, Kyiv).

- The press conference on “Kyiv residents’ public opinion on the situation in town; Assessment of the Maidan and post-Maidan situations; Electoral preferences” on 26 April 2014, using the findings of the study on “Assessment of the situation in the capital and electoral orientations of Kyiv residents”, held from 11 to 17 April 2014.

- The press conference on “Citizens of Ukraine on security: Assessment, threats, solutions to problems” (7 October 2014).

A number of press conferences (some with partners) promulgating the data of public opinion polls and the exit polls of the early presidential and parliamentary elections.

Overall in 2014, the Razumkov Centre – alone or with partners – held 28 public events, which publicised the findings of its research (expert studies, opinion polls).

The events, organised by the Razumkov Centre (roundtables, expert meetings) were attended by government representatives. In addition, the results of each roundtable, conferences, and expert meeting were subsequently distilled into a package of proposals and recommendations for state government agencies.

PUBLICATIONS

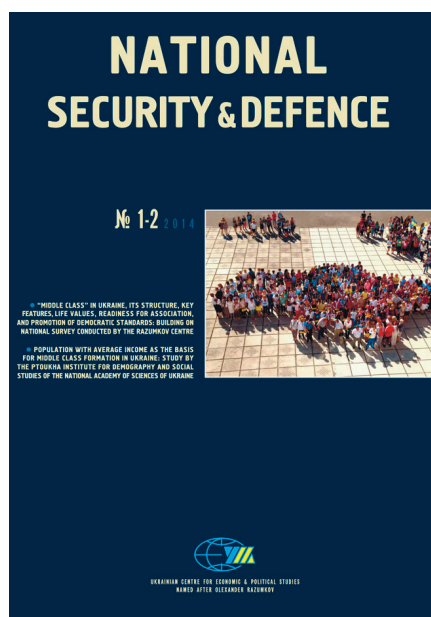
The National Security & Defence journal:

According to the Razumkov Centre's strategic plan for 2014-2016, the publishing format has changed: now the journal comes out quarterly. During 2014, the Centre prepared 6 issues of the journal (three of which were double issues):

No. 1-2 (144-145) “The social basis for the middle class formation in Ukraine: Defining criteria, structure, and main characteristics”

The project titled “Middle class in Ukraine: Life values, readiness for association and promotion of democratic standards” was implemented with financial support by the Government of Canada provided through the Department of Foreign Affairs, Trade and Development Canada (DFATD).

The publishing of the journal was made possible by the Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA).

No.3-4 (146-147) “Middle class in Ukraine: Problems and prospects of formation”

The publishing of the journal was made possible by the Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA).

**No.5-6 (148-149)
“The Russian-Ukrainian
conflict: Current state,
implications, scenarios”**

The publishing of the journal was made possible by the Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA).

**The brochure
“Ukraine: Time for choice”**
(published with support from
the International Renaissance
Foundation).

**SIPRI Yearbook 2013:
Armaments, Disarmament and
International Security**

(The Ukrainian edition of the SIPRI Yearbook is prepared jointly by the Stockholm International Peace Research Institute and the Razumkov Centre.

The publishing is made possible by the Government of Switzerland).

The Razumkov Centre Library Series:

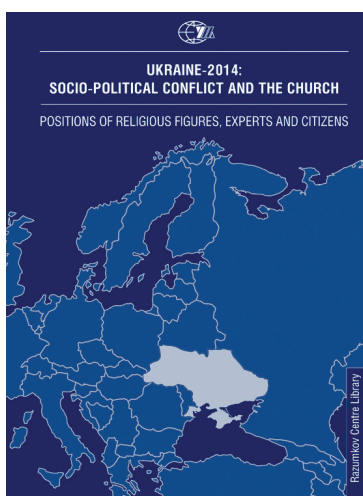
“Ukraine 2014: The socio-economic crisis and finding ways to reform”

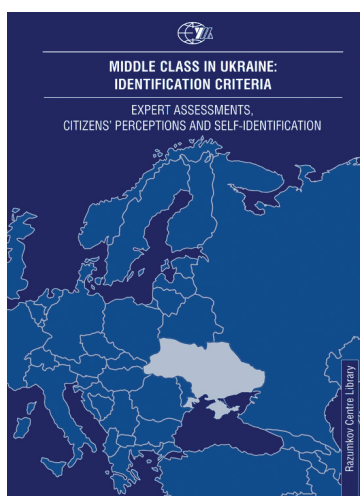
“Ukraine-2014: New perspectives, new threats”

“Ukraine-2014: Socio-political conflict and the Church” (together with the Konrad Adenauer Foundation)

“Middle class in Ukraine: Identification criteria” (together with the Friedrich Naumann Foundation)

“Ukrainian middle class in the eyes of its representatives” (together with the Friedrich Naumann Foundation)

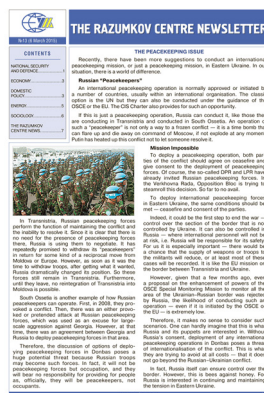

“Ukraine’s gas sector development in the context of European integration”

In order to improve public awareness, inform target groups in Ukraine and abroad of the activities of the Razumkov Centre, and acquaint them with the insight of the Razumkov Centre's experts on a variety of major issues, in June 2014, the Centre began issuing newsletters in Ukrainian and English, a total of 10 of which came out by the end of the year.

The newsletter (in Ukrainian and English) is sent out to 1026 addresses.

Articles, interviews, and expert commentary by the Razumkov Centre

Over the course of 2014, the Razumkov Centre's experts published 19 articles in international professional journals and 99 in national ones.

According to the Infostream monitoring system, during 2014, there were about 19 thousand references to comments and interviews by the Centre's experts in the national media.

The website of the Centre registered 273,375 views throughout the year.

ASSESSMENT OF THE RAZUMKOV CENTRE'S ACTIVITY BY CITIZENS AND AUTHORITIES

According to the expert survey conducted by the Ilko Kucheriv Democratic Initiative Foundation in November and December 2014, activities of the Razumkov Centre were considered useful and popular by 54% of the experts interviewed.

The expert survey was conducted by the Ilko Kucheriv Democratic Initiative Foundation from 16 November to 3 December 2014. In total, 65 experts – representatives of the government (central legislative and executive government agencies, local government, etc.) – were interviewed about their willingness to cooperate with think tanks, also in order to identify factors that prevent using the results of these activities.

The survey was initiated by the International Renaissance Foundation and conducted within the Think Tank Development Initiative, which is implemented by the International Renaissance Foundation in partnership with the Think Tank Fund (with financial support of the Swedish International Development Cooperation Agency).

Activities of which think tanks do you consider the most useful and popular?* % of the experts polled*	
Olexander Razumkov Ukrainian Centre for Economic and Political Studies	54
Ilko Kucheriv Democratic Initiative Foundation	31
Centre for Political and Legal Reforms	28
Ukrainian Centre for Independent Political Research	26
International Centre for Policy Studies	20
Institute for Economic Research and Policy Consulting	15**

* Experts were asked to name up to seven think tanks.

** Other think tanks were mentioned by less than 10% of the experts interviewed.

INTERNATIONAL ACTIVITIES

Four of the Razumkov Centre's projects were conducted within international collaborations; the Centre's experts participated in 30 international events (conferences, presentations of project results).

Also, the Centre's experts paid four professional visits to foreign think tanks. Over the course of the year, the Razumkov Centre took part in the following events:

The Riga Conference (V. Klymenko, J. Sherr, 12-13 September 2014)

The OSCE Conference (OSCE FOCUS 2014) on "Ukraine and European security: Future prospects" (O. Melnyk, Geneva, 10-11 October 2014)

International seminar on "The media in a political context: a means of control or an instrument of propaganda?", organised by the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) report on "The role of propaganda in Ukrainian conflict" (O. Melnyk, Riga)

The roundtable on "New Ukraine through the eyes of Ukrainian experts: a roadmap of transformation" (V. Yurchyshyn, address and presentation, Brussels, 5-6 March 2014)

The International Conference "CEPS Ideas Lab 2014", organised by CEPS, participation in the section "The neighbourhood matters to the EU" (V. Yurchyshyn, Brussels, 3-4 April 2014)

The roundtable on "The current situation in Ukraine" at the Chinese Academy of Public Diplomacy

Presentations at the Shanghai Institute for International Studies (A. Bychenko, V. Yurchyshyn, Beijing, Shanghai, 5-8 May 2014)

The International Conference "10 by 10. The European Union. Governance. Citizens" (V. Zamyatin, address, presentation of the Razumkov Centre's projects, Poznan, Poland, 29-30 April 2014)

V. Zamyatin also met with students and teachers of the Oriental Institute of the University in Poznan.

The Congress on "Poland. Great design" (speech by V. Zamyatin, Warsaw, 6-8 June 2014)

The Global Forum (V. Omelchenko, Wroclaw, 4-8 June 2014)

The Forum is organized by the Atlantic Council of the United States, the Secretariat of the Forum, and the city of Wroclaw. The main topics

addressed at the Forum were problems of global security, economic development, and the international energy market. The participants focused on the conflict between Ukraine and Russia. During the discussion of energy issues, V. Omelchenko emphasised the need for compliance with the provisions of the Third Package on the issue of reverse gas supply to Ukraine through the territory of Slovakia, outlined the benefits of the Ukrainian gas transportation system in comparison with the South Stream project, regarded by Russia as an important element of imposing pressure on Ukraine and a powerful leverage towards preventing the consolidated EU energy policy.

Participation in the delegation of Ukraine's economic institutions on a visit to Berlin and Brandenburg under the theme of "The development of SMEs as the engine of economic competition" (K. Markevych, Berlin, Brandenburg, 23-28 November 2014).

The II European Think Tanks Summit, organised by the Think Tanks and Civil Society Programme on of the University of Pennsylvania (TTCSP) and the Barcelona Centre for International Affairs (CIDOB) (Barcelona, 10-12 March 2014).

The summit was attended by 60 leading non-government think tanks, mainly from the EU, as well as some think tanks from Eastern Europe and other regions of the world. Ukraine was represented solely by the Razumkov Centre in the person of Deputy Director General, Director of Political and Legal Programmes Yuriy Yakymenko.

According to the Summit's programme, the Centre's representative made reports during the sessions of the conference on "The prospects of the current economic, political and security crisis in Ukraine" and "The key issues for think tanks in development".

The summit enabled establishing working contacts with colleagues from Belgium, Bulgaria, Estonia, Great Britain, Italy, Spain, Germany, France, and Russia. Participants discussed a range of partnering possibilities: from joint participation in activities, exchange of experience based on best practices, joint publications, and expert training to implementation of joint projects.

The Global Think Tanks Summit, organised by the Think Tanks and Civil Society Programme on of the University of Pennsylvania (TTCSP) and the Geneva Graduate Institute, with support from the UN Office in Geneva, the Swiss Government, and other partners (Geneva, 4-7 December 2014).

60 leading think tanks from around the world took part in the summit, led by the world's top-ranking Brookings Institution and the Chatham House. Ukraine was represented by the Razumkov Centre (Yu. Yakymenko).

The summit was held under the slogan "Think Tanks, public policy, and government: National, regional, and global perspectives". The position of the Razumkov Centre was presented during two panels: "The role of think tanks, public policy, and governance in the national, regional, and global dimensions" and "Establishing strategic partnerships between think tanks and international governmental organisations".

The participation in the summit enabled the Razumkov Centre to expand the geographic sweep of its professional contacts, get acquainted with the specifics of research issues of think tanks from different continents, current trends, and challenges for their operation and development.

Over the year, the Razumkov Centre received a number of foreign diplomatic delegations getting acquainted with the Centre. In particular, the Razumkov Centre hosted ambassadors of the U.S., European Union, Poland, Brazil, Italy, Georgia, and other countries. The Razumkov Centre conducted numerous consultative meetings with representatives of the diplomatic corps, international organisations (UN, OSCE), international observation missions, international experts, researchers, and the media.

The total of 110 meetings with foreign delegations at various levels took place at the Centre during 2014.

INSTITUTIONAL DEVELOPMENT

According to the annual 2014 GLOBAL GO TO THINK TANK INDEX REPORT (carried out by the Think Tanks and Civil Society Programme of the University of Pennsylvania (TTCSP) since 2006), the Razumkov Centre was included in the 150 best think tanks in the world (placing 64th, compared to 83rd in 2013) and in the 100 best think tanks in the world excluding the United States (43rd place, compared to 56th in 2013).

In addition, the Razumkov Centre was ranked 5th among top think tanks in Central and Eastern Europe, 36th among the top think tanks conducting research on international economic policy, and 44th among think tanks with the best management.

Thus, the Razumkov Centre confirmed its reputation, remaining the only Ukrainian analytical institution figuring among the leading think tanks in the world, while also improving its ratings compared to 2013.

2014 was the first year of the Razumkov Centre's cooperation under the programme of its institutional support by the Swedish International Development Cooperation (SIDA). Already in

the first year of this collaboration, the Razumkov Centre received more opportunities to carry out important research and expediently respond to ongoing developments.

Thus, in 2014, the work was largely finalised on developing regulations (standards) regimenting the implementation of research and analytical quality of final products, based on the experience of leading foreign think tanks.

The Centre engaged in preparing new research programmes, as well as expanding the span of existing research programmes. Changes in the social and political situation necessitated some adjustment of the process towards the strengthening of existing programmes.

Several workplaces at the Centre (10 seats) have been upgraded with new technologies.

The software used by the Sociological Service was updated.

The Centre created jobs for three interns. During 2014, the Razumkov Centre granted internship to three interns from Ukraine. This trend remains ongoing.

The work is underway for the launching of the Young Analyst School. Similar structures currently operating and having operated in Ukraine in the past have been analysed. The work in this direction is currently in progress, including the search of funding sources.

The Centre delegated its members (Yu. Yakymenko, O. Melnyk) on four trips to foreign think tanks.

The Centre's library received 48 new publications and prepaid for 14 other professional publications.

Starting from the beginning of 2014, the Centre acted on the basis of standards of financial activities agreed upon with SIDA and passed an audit conducted in keeping with international standards.

The Centre prepared its project plan and budget for 2015.

According to the plan, the Centre held the General Meeting for 2014, two sessions of the Council of the Razumkov Centre, and one meeting of the Audit Committee.

Two new representatives were included in the Council of the Razumkov Centre – from business and from academia.

The plans of the Razumkov Centre include expanding international cooperation, shifting to more flexible and modern forms of communication with the public, and making a regular practice of having experts undergo training at international think tanks to better understand the global agenda, as well as raise awareness of current practice and research methods.

We strive to create a solid foundation for the development of the non-governmental analytical sector in our country as one of the vital pillars upholding civil society.

FUNDING AND EXPENSES (2014)

FUNDING		EXPENSES	
Source of funding	Amount (UAH thous.)	Expenses	Amount (UAH thous.)
NED	47,3	Salary of admin. staff	258,2
SIPRI	471,6	Salaries for project activities	2 478,7
MATRA Programme (the Netherlands)	853,9	Single Contribution taxes	1 005,5
SIDA	7 611,5	Rent and utilities	1 005,5
international Renaissance Foundation	156,8	Information support, Internet connection, vehicles. postal services	415,9
Grants from other foundations and organisations	357,5	Purchase of fixed assets (furniture, office items)	663,9
Donations	553,3	Study of public opinion	1 714,5
NATO Information and Documentation Centre (NIDC)	115,3	Expert services	242,0
Department of Foreign Affairs and International Trade Canada	515,0	Expendables. stationery	101,5
Democratic Initiatives Foundation	2 348,2	Public events	88,2
		Publishing	818,3
		Other expenses, incl. audit services	182,3
Total funding received	13 030,4	Total expenses	9 662,5

FIXED ASSETS, as of 01 January 2015	
Residual value	915,7
Initial value	1 632,6
Wear and tear	(716,9)

TEAM

The Razumkov Centre is a team of professionals united by shared values and ambitious goals, helmed by Director General of the Centre Anatoliy Rachok.

The Razumkov Centre permanently employs about 30 people (including programme directors and experts). The Razumkov Centre perpetually enlists consulting assistance from representatives of the academic and scientific research community. Over 100 specialists have been contracted during project implementation. Over 300 surveyors are involved in conducting nationwide polls for the Razumkov Centre's Sociological Service.

CONTACTS

The Razumkov Centre cordially thanks all the partners who assisted us in our research and furthered the implementation of our recommendations.

Address:

The Ukrainian Centre for Economic and Political Studies named after Olexander Razumkov

16 Lavrska St., 2nd floor Kyiv 01015

Telephone: (38044) 201-11-98

Fax: (38044) 201-11-99

e-mail: info@razumkov.org.ua

Web page: www.razumkov.org.ua

